

ANALIZA ANKETE O STANJU ŽIVOTNE OKOLINE U OPĆINI TRAVNIK

P1 - Molimo Vas nevedite vaše obrazovanje?

Tabela P1/1

PITANJE	KOD 1	KOD 2	KOD 3	KOD 4	UKUPNO
P1	16 (7,96 %)	101 (50,24%)	80 (39,80%)	4 (1,99%)	201

KOD 1 –osnovno

KOD 2 – srednje

KOD 3- više ili visoko (uključujući magisterij i doktorat)

KOD 4-ostalo

P2 -Vas spol

Tabela P2/1

PITANJE	KOD 1	KOD 2
P2	108 (53,73 %)	93 (46,26%)

KOD 1 - Muško

KOD 2 – Žensko

P3 - Vaše godine (označite pripadnost odgovarajućoj koloni)

Tabela P3/1

PITANJE	KOD 1	KOD 2	KOD 3	KOD 4
P3	41 (20,39 %)	67 (33,33%)	57 (28,35 %)	36 (17,91 %)

KOD 1 -Od 20-30

KOD 2 -Od 30-40

KOD 3 -Od 40-50

KOD 4 -Od 50 i više

P4 - Kakvo je po Vašem mišljenju trenutno stanje okoliša u Općini?

Tabela P4/1

PITANJE	KOD 1	KOD 2	KOD 3	KOD 4
P4	13 (6,46%)	46 (22,88 %)	73 (36,31%)	69 (34,32%)

KOD 1-Dobro

KOD 2-Zadovoljavajuće

KOD 3-Nezadovoljavajuće

KOD 4-Zabrinjavajuće

P5 - Koji su glavni problemi zaštite okoliša u vašem mjestu življenja (označite najviše 5 opcija tako da ih rangirate po značaju -1-najznačajniji pa nadalje)?

Tabela P5/1

KOD	1.mjesto	2.mjesto	3.mjesto	4.mjesto	5.mjesto
KOD 1	121 (60,19%)	28 (13,93%)	4 (1,99%)	2 (0,99%)	5 (2,48%)
KOD 2	21 (10,44%)	85 (42,28%)	26 (12,93%)	10 (4,97%)	3 (1,49%)
KOD 3	5 (2,48%)	11 (5,47%)	27 (13,43%)	15 (7,46%)	14 (6,96%)
KOD 4	2 (0,99%)	13 (6,46%)	30 (14,92%)	27 (13,43%)	20 (9,95%)
KOD 5	6 (2,98%)	8 (3,98%)	36 (17,91%)	30 (14,92%)	20 (9,95%)
KOD 6	32 (15,92%)	15 (7,46%)	21 (10,44%)	27 (13,43%)	19 (9,45%)
KOD 7	1 (0,49%)	4 (1,99%)	2 (0,99%)	4 (1,99%)	7 (3,48%)
KOD 8		1 (0,49%)		2 (0,99%)	2 (0,99%)

KOD 1-Otpad i divlje deponije

KOD 2 -Zagađenje rijeka i vodotoka

KOD 3 -Zagađenje vazduha /prašina, dimni gasovi i dr./

KOD 4 -Zagađenje zemljišta /kanalizacija i dr./

KOD 5 -Neplanska sječa šuma

KOD 6 -Socijalno stanje stanovništva i odnos prema životnoj sredini

KOD 7 -Buka /iz postrojenja, lokala i dr./

KOD 8 -Ostalo /Navedite: _____/

LEAP RADNA GRUPA OPĆINE TRAVNIK

Tabela P5/2

ODGOVOR	KOD 1	KOD2	KOD3	KOD4	KOD5	KOD6	KOD7	KOD8
RANGIRAN KAO PRVI	121 (60,19 %)	21 (10,44%)	5 (2,48%)	2 (0,99%)	6 (2,98%)	32 (15,92%)	1 (0,49%)	

Tabela prikazuje pregled prvorangiranih odnosno najznačajnijih problem po mišljenju ispitanika što jasno govori da najveći broj ispitanika (ukupno 60,19%) smatra **otpad i divlje deponije** najznačajnijim problemom okoliša u općini Travnik.

Tabela P5/3

ODGOVOR	KOD 1	KOD2	KOD3	KOD4	KOD5	KOD6	KOD7	KOD8
RANGIRAN KAO DRUGI	28 (13,93%)	85 (42,28%)	11 (5,47%)	13 (6,46%)	8 (3,98%)	15 (7,46%)	4 (1,99%)	1 (0,49%)

Tabela prikazuje pregled drugorangiranih problema po značaju što jasno govori da 42,28 % ispitanika smatra **zagađenje rijeka i vodotoka** drugim po značaju problemom okoliša u općini Travnik.

Tabela P5/4

ODGOVOR	KOD 1	KOD2	KOD3	KOD4	KOD5	KOD6	KOD7	KOD8
RANGIRAN KAO TREĆI	4 (1,99%)	26 (12,93%)	27 (13,43%)	30 (14,92%)	36 (17,91%)	21 (10,44%)	2 (0,99%)	

Tabela prikazuje pregled trećerangiranih problema po značaju što govori da ukupno 17,91% ispitanika smatra **neplansku sječu šume** trećim po značaju problemom okoliša u općini Travnik.

P6 - Navedite RJEŠENJE ILI PRIJEDLOGE ZA POBOLJŠANJE svakog od navednih problema u Općini!

Tabela P6/1

PITANJE	KOD1	KOD2	KOD3	KOD4	KOD5	KOD6
P6	56 (27,86 %)	44 (21,89 %)	41 (20,39 %)	43 (21,39 %)	25 (12,43 %)	64 (31,84%)

KOD 1 –zakonska regulativa , kaznene mjere i eko policija

KOD 2 - edukacija stanovništva

KOD 3- regulisanje gradske deponije i saniranje divljih deponija

KOD 4 – revizija cijena ,uređenje sistema naplate

KOD 5 – tehičke pretpostavke (kolektori,regulacija riječnih tokova,veći broj kontejnera)

KOD 6 – ne vide rješenja

NAPOMENA: Ispitanici su davali različit broj rješenja jer im je to i omogućeno, te se u analizi broj odgovora ne poklapa sa brojem ispitanika. On što se posebno izdvaja je podatak o tome da 31,84 % ispitanika ne vidi rješenje problema.

Iz tabelarnog priloga je vidljivo da je većina ispitanika nudila ista ili slična rješenja koja ukazuju na potrebu **preventivnih akcija odnosno stvaranje pretpostvki kao što su zakonska regulativa ,edukacija i revizija cijena**. Najmanji broj, njih 12,43 %, smatra da su tehničke pretpostavke rješenje što ukazuje na svjesnost građana o činjenici da ako oblast nije zakonski uređena tehničke pretpostavke ne znače ništa.

P7 - Ko su glavni zagađivači u Vašem mjestu življenja?

Tabela P7/1

PITANJE	KOD1	KOD2	KOD3	KOD4	KOD5	KOD6
P7	25 (12,43%)	149 (74,12%)	4 (1,99 %)	11 (5,47%)	6 (2,98 %)	6 (2,98 %)

KOD 1 -Fabrika /koja Fabrika: _____/

KOD 2 -Stanovništvo, uključujući i divlje deponije

KOD 3 -Poljoprivredni proizvođači

KOD 4 -Saobraćaj

KOD 5-Trgovina

KOD 6 -Ostalo

NAPOMENA: Kao najveće zagađivače ispitanici ,čak njih 74,12 % su izdvojili stanovništvo i divlje deponije. Uspostavljanjem veze sa ponuđenim rješenjima i rangiranjem problema jasno se može doći do zaključaka **o neophodnim akcijama na edukaciji stanovništva i rješavanju gradske deponije i potrebi sanacije divljih deponija** koje je 60,19% ispitanika izdvojilo kao najveći problem u oblasti zaštite okoliša.

P8 - Po vašem mišljenju, ko je najodgovorniji za stanje okoliša kod Vas (zaokružiti samo 1 opciju)?

Tabela P8/1

PITANJE	KOD 1	KOD2	KOD3
P8	35 (17,41%)	85 (42,28%)	81 (40,29%)

KOD 1 –Vlada

KOD 2 -Općina

KOD 3 –građani

NAPOMENA: Najveći broj ispitanika, njih 42,28 %, Općinu smatra najodgovornijom za stanje okoliša. Međutim, neznatno manji broj ispitanika, njih 40,29 %, najodgovornijim smatra građane. Ovakva podjela odgovornosti, po mišljenju ispitanika može se tumačiti kao potreba **zajedničkog angažmana lokalne uprave i građana na traženju rješenja**, posebno zbog jasne svjesnosti građana o njihovom dijelu odgovornosti. Ovdje je potrebno naglasiti da je najveći broj ispitanika srednjeg (50,24%) i visokog (39,80%) obrazovanja a da je najveći broj između 30 i 50 godina života. Ovaj podatak smatramo bitnim zbog procjene spremnosti ispitanika da razluče nivoe odgovornosti kao i njihove uključenosti u rješavanje problema.

P9 - Ako imate ili uočite problem vezan za okoliš, kome treba da prijavite isti /zaokružiti samo 1 opciju/?

Tabela P9/1

PITANJE	KOD 1	KOD2	KOD3
P9	137 (68,15%)	42 (20,89%)	22 (10,94%)

KOD 1 -Općinskoj službi

KOD 2 -Inspektoratu FBiH

KOD 3 -Policiji

NAPOMENA: Jasno data slika o očekivanjima građana od nadležnosti Općine za rješavanje problema. Ako se napravi paralela sa podatkom da najveći broj građana Općinu smatra najodgovornijom za stanje u oblasti zaštite okoliša i velikim brojem ispitanika koji smatraju da je rješenje u zakonskoj regulativi, kaznenim mjerama i eko policajcima, onda se nameće **zaključak o potrebi potpune revizije općinskih normativnih akata iz ove oblasti (npr.odluke o komunalnom redu), unapređenju rada Službe za inspekcijki nadzor i naravno revizije rada komunalnih preduzeća kojima je Općina osnivač a značajan su faktor i građani ih identificiraju sa Općinom.**

P10 - Da li građani učestvuju u procesu donošenja odluka iz oblasti okoliša? Da li se vodi računa o prijedlozima građana?

Tabela P10/1

PITANJE	KOD 1	KOD2	KOD3
P10	19 (9,45%)	37 (18,40%)	145 (72,13%)

KOD 1 -Da

KOD 2 -Uglavnom

KOD 3 -Ne

NAPOMENA: Najveći broj ispitanika smatra da građani ne učestvuju u donošenju odluka iz oblasti zaštite okoliša. Podatak se može tumačiti i kao nedostatak informacija o aktivnostima koje Općina čini da bi građane uključila u postupke donošenja odluka, ali, naravno, i kao stvarnu sliku o uključenosti građana. Stoga se nameće rješenje u pravcu veće uključenosti građana ali i adekvatnijeg informisanja građana o načinima i mogućnostima njihovog uključivanja proces donošenja odluka iz oblasti zaštite okoliša. Analizirajući ove podatke sa podacima o tome da je edukacija građana izdvojena kao jedno od rješenja izdvaja se zaključak o nepochodnoj aktivnosti na **smislenoj i efikasnoj javnoj kampanji koja će imati za cilj da ponudi građanima što više informacija o stanju i potrebama ali i o načinima rješavanja oblasti zaštite okoliša kao i uključenosti građana u svim ovim procesima.**

P11. Koji sektor treba razvijati u Općini / zaokružiti samo 1 opciju/?

Tabela P11/1

PITANJE	KOD1	KOD2	KOD3	KOD4	KOD5	KOD6
P11	63 (31,34%)	56 (27,86%)	17 (8,45%)	35 (17,41 %)	28 (13,93 %)	2 (0,99 %)

KOD 1 -Turizam

KOD 2 -Poljoprivredu

KOD 3 -Stočarstvo

KOD 4 -Industriju

KOD 5 -Preduzetništvo

KOD 6 -Ostalo /Navedite: _____/

NAPOMENA:Svjesnog građana o stvarnim potencijalima općine Travnik pokazala je pravce razvoja ali i nepohodnost većeg angažmana u oblasti zaštite i unapređenja životne okoline. Ovakav zaključak je rezultat povezivanja oblasti turizma kao sektora koji je najveći broj ispitanika (njih 31,34 %) izdvojio sa uređenom okolinom. Naravno, ni poljoprivredu, kao oblast koju neznatno manji broj ispitanika (27,86%)smatra sektorom koji treba razvijati, nije moguće razvijati prema evropskim standardima bez potpuno uređene oblasti zaštite okoliša. Ovakvo stanje **zahtjeva aktivnosti na definisanju pravaca akcionih planova za zaštitu i unapređenje životne okoline ,što jasno ukazuje na utvrđivanje prioriternih oblasti, područja i vremenskih okvira, što znači da se posebna pažnja mora posvetiti onim dijelovima koji utiču na razvoj turizma i poljoprivrede. Preporuka svakako ide u pravcu Vlačića kao glavne turističke ali i poljoprivredne destinacije kao ciljanog područja .**

12. Da li ste učestvovali na javnim skupovima, raspravama ili tribinama vezanim za okoliš?

Tabela P12/1

PITANJE	KOD 1	KOD 2
P12	56 (27,86%)	145 (72,13 %)

KOD 1 -Da

KOD 2 -Ne

NAPOMENA: Poražavajuće veliki procenat ispitanika nije nikada prisustvovao javnim skupovima, raspravama ili tribinama vezanim za okoliš. Ako se ovaj podatak uporedi sa brojem javnih rasprava koje je Općina organizovala prilikom postupaka usvajanja regulacionih planova, rješavanja gradske deponije i slično onda je može konstatovati i inertnost velikog broja građana prema učešću na ovakvim skupovima. Naravno, ovu konstataciju moramo povezati i sa obavezom Općine da informiše građane i ponudi im što više informacija o mogućnostima koje se nude učešćem u ovakvim skupovima.

Ovo znači da Općina nema samo obavezu da informiše građane o nekom skupu već da im ponudi i druge informacije o pravima koje mogu postiću učešćem u procesima donošenja odluka.

13. Kako vidite vašu Općinu u narednih 10 godina /npr. razvijenu, uređenu i dr./ !

PITANJE	KOD 1	KOD 2	KOD 3	KOD 4
P13	77 (38,30%)	31 (15,42 %)	58 (28,85 %)	35 (17,41%)

KOD 1 –uređena i razvijena

KOD 2 –srednje uređena i srednje razvijena

KOD 3 –neuređena i nerazvijena

KOD 4 – bez odgovora

NAPOMENA: Ako podatak da 17,41 % ispitanika nije željelo ili moglo da ponudi odgovor na ovo pitanje povežemo sa podatkom da 31,84 % ispitanika ne vidi rješenje stanja u oblasti okoliša onda se nameće zaključak o značajnom prisustvu nezainteresovanosti građana. Nije zanemarljiv ni podatak da čak 28,85 % ispitanika Travnik, za 10 godina vidi kao neuređenu i nerazvijenu općinu. Ovdje, naravno, ohrabruje podatak da najveći broj ispitanika (38,30%) smatra da će za 10 godina Travnik biti uređena i razvijena općina. U planiranju daljih aktivnosti na zaštiti i unapređenju životne okoline ipak se mora voditi računa i **o promovisanju svih postignutih rezultata i aktivnostima koje se planiraju i vode kako bi se građani ohrabрили i zainteresovali za razvoj vlastite lokalne zajednice a time i dali svoj doprinos uređenju i zaštiti životne okoline.**